

nám celá řada dalších států tak trochu závidí,“ uvedl Nechyba na začátku své prezentace s tím, že právě připravovaný zákon o BIM je důležitým impulsem k tomu, aby se veřejný sektor posouval směrem ke Stavebnictví 4.0. „Účelem BIM není dělat BIM,“ zdůraznil Nechyba, když se snažil nalézt odpověď na otázku, proč se vůbec metodou BIM zabývat. „Naším cílem je stavět, a především provozovat stavby, efektivněji a kvalitně. BIM je jenom nástroj, cesta.“ Nemusíme se tak podle něj rozhodovat jen za základě intuice či zkušeností, protože máme k dispozici tvrdá data. „Klíčové je shromáždit všechny potřebné informace do jednoho místa – informačního modelu stavby (IMS) – a v něm je sdílet,“ vysvětluje.

Mezi klíčovými úkoly, které podle Jaroslava Nechyby před odborem Koncepce BIM (a vlastně námi všemi) stojí, je dokončení datového standardu staveb (DSS). Na jeho vystoupení proto logicky navázala právě projektová manažerka DSS **Kateřina Schön**. „Je důležité, aby v České republice vznikl jeden datový standard,“ připomněla na úvod své prezentace. „Datový standard společně s klasifikačním systémem je totiž společným digitálním jazykem pro české stavby,“ uvedla Schön s tím, že právě DSS umožňuje vzájemné předá-

vání dat mezi stavařskými obory a jejich softwarovými nástroji. Připomněla také, že s aktuální podobou datového standardu staveb (DSS) lze pracovat i prostřednictvím on-line prohlížečky na stránkách dss.koncepcebim.cz.

Po Kateřině Schön se slova ujal **Jiří Čtyroký**, ředitel sekce prostorových informací IPR Praha, který se ještě vrátil k digitálnímu stavebnímu řízení a Portálu stavebníka. „Potřebujeme pracovat se strojově zpracovatelnými dokumentacemi, počítá se proto od začátku s tím, že systém bude umět ukládat BIM dokumentaci, tedy především digitální model stavby,“ uvedl Čtyroký a přidal, že možnosti využití DiMS v rámci DSŘ se budou ještě rozvíjet. „Nesmíme ale opomenout extrémně důležitou agendu identifikačního čísla stavby,“ připomněl parametr, který bude jednoznačně identifikovat každou stavbu a který bude sloužit jako propojovací uzel mezi informacemi v rámci různých systémů, včetně třeba digitálních technických map. „Celá řada činností souvisejících se stavebním řízením bude moci být v digitálním prostředí vykonávána mnohem snadněji než při práci s papírovou podobou dokumentace,“ poznamenal Čtyroký a dodal, že využívání DiMS v Portálu stavebníka usnadní přípravu žádosti pro ty, kteří chtějí stavět, a zároveň se zrychlí příprava stanovisek

dotčených orgánů státní správy a vlastníků technické a dopravní infrastruktury, stejně jako validace parametrů. Podle něj zde hraje klíčovou úlohu také využívání klasifikačního systému CCI, který spojí základní registry se statistikami, digitálními technickými mapami a do budoucna (na tom se zatím pracuje) i s územními plány. „Pojmové aparáty musíme převést do jednotného jazyka, nechceme měnit pojmy, ale vytvořit mezi nimi jednotný převodník,“ dodal.

Závěr bloku pak patřil **Lucii Švambergové**, která je v rámci odboru Koncepce BIM zodpovědná za vzdělávání. „Od přijetí Koncepce zavádění metody BIM bylo zřejmé, že se budeme muset zaměřit na vzdělávání na středních a vysokých školách, ale také na spolupráci akademické sféry s odborníky z praxe,“ uvedla Švambergová. Program Summitu Koncepce BIM 2022 následně zakončilo představení čtyř již běžících pilotních projektů BIM českých veřejných zadavatelů, kteří dokazují, že metoda BIM své místo ve veřejné správě skutečně má.

Jan Lodl
Odbor Koncepce BIM
Česká agentura pro standardizaci

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ, EKONOMICKÉ NÁSTROJE A VYVLASTŇOVÁNÍ: VÝZVY PRO STAVEBNÍ ZÁKON KONFERENCE SENÁTU PARLAMENTU ČR

Již druhá letošní konference Senátu Parlamentu ČR ke stavebnímu zákonu se 14. března konala v přímém přenosu z jednacího sálu Senátu ve Valdštejnské ulici v Praze. Konferenci zahájily místopředsdkyně Senátu **Jitka Seitlová** a místopředsdkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR **Věra Kovářová**, pod jejichž záštitou se konference konala. V zahajovacím projevu zazněl význam územního plánování, pořizování územních plánů a plánovacích smluv.

V úvodním vystoupení ministr pro místní rozvoj **Ivan Bartoš** zdůraznil snahu ministerstva i iniciativu Senátu o věcnou novelu nového stavebního zákona, zejména s ohledem na zjednodušení procesu stavebního řízení a ochranu veřejného zájmu. Ve svém vystoupení zmínil rovněž institut vyvlastnění – nástroj, se kterým je třeba nakládat velmi opatrně za současné ochrany legitimních práv vlastníků s jasně stanovenými pravidly pro přezkumné řízení. Ivan Bartoš se v krátkosti dotknul i problematiky re-

gulačních plánů, které nejsou v územně plánovací praxi České republiky dostatečně využívány.

Konference dále pokračovala příspěvkem k problematice vyvlastnění. **Daniel Vondrouš**, ředitel Asociace ekologických organizací Zelený kruh, připomněl, že v tomto volebním období nebude možné dosáhnout v otázce vyvlastnění všech změn, ke kterým se vláda ve svém programovém prohlášení zavázala.

Hlavní principy připravovaného zákona o vyvlastnění (v současné době probíhají přípravy paragrafového znění) shrnul ve svém vystoupení **Petr Hensel** z Legislativně právního odboru Ministerstva pro místní rozvoj. Patří mezi ně zachování ústavních limitů, urychlení procesu vyvlastnění, souběh vyvlastnění a jiných řízení, ochrana práv třetích osob a převzetí úpravy v liniovém zákoně a inkorporování do nového zákona o vyvlastnění.

Na téma navázal **Jakub Hanák** z Masarykovy univerzity, který ve svém příspěvku prezentoval praktické zkušenosti s vyvlastňovacím procesem. Upozornil, že současný stav v otázce vyvlastnění je netransparentní a nesystémový. Důležitá je motivace k uzavření dohod, jinými slovy nastavení pravidel pro ocenění tak, aby byla co nejjednodušší.

Historii vyvlastňování v legislativě se věnovala **Adéla Řiháková** z Kanceláře Senátu paní místopředsedkyně Jitky Seitlové. Účastníky konference seznámila se srovnáním právní úpravy vyvlastnění z roku 2006 a 2021.

Druhá část konference byla věnována územnímu plánování. Ředitel Odboru územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj **Roman Vodný** informoval o změnách, které by měla přinést věcná novela nového stavebního zákona. Tzv. malá novela by se měla týkat zejména zrušení novým stavebním zákonem navrženého Nejvyššího stavebního úřadu. V současné době probíhají práce na metodice k uzavírání plánovacích smluv. Další změny nového stavebního zákona budou předmětem další novely. V závěru svého vystoupení zmínil Roman Vodný otázky, které bude nezbytné vyřešit – co vše má být vloženo do samostatné působnosti, rozdělení rolí v procesu pořizování, způsob řešení rozporů, ochrana záměrů krajů a státu, nadřazená a navazující dokumentace, ochrana veřejných zájmů, obsahové náležitosti územně plánovací dokumentace, kontrola a způsob, jakým budou pořizovat územní plány malé obce.

Pavel Drahovzal, zástupce Svazu měst a obcí ČR, zdůraznil ve svém vystoupení pozici samosprávy jako generálního správce území. Připomněl, že obce trápí nedostatek kvalifikovaných lidí a nedostatek finančních prostředků.

Následovala přednáška s názvem Proč a jak potřebujeme změnit územní plánování v ČR, kterou přednesl prof. **Karel Maier** z Fakulty architektury ČVUT v Praze. Obsah přednášky byl zaměřen nejen na změny, které přináší nový stavební zákon pro územní plánování, ale i na hledání odpovědi na otázky, co je potřeba v územním plánování změnit. Mezi nejdůležitější výzvy patří propojení územního a strategického plánování s regionální politikou do jednotné „rodiny“ plánovacích procesů a dokumentů, integrace územní koncepce s regionální politikou a strategického plánování na národní a metropolitní úrovni, vytvoření Národního geoportálu územního plánování, digitalizace procesů a jejich průběžný monitoring, rozšíření územního plánování o ekonomické nástroje, vytvoření společné terminologie a standard veřejně dostupných a aktualizovaných dat o území, využívání všech nástrojů územního plánování (zejména regulačních plánů), posilování institucionální kapacity veřejné správy a vzdělávání veřejnosti v záležitostech územního plánování. Následovalo srovnání těchto výzev s tím, co přináší / nepřináší nový stavební zákon.

Proč vlastně plánujeme? Co obyvatelé očekávají od našich sídel? Kam směřuje územní plánování? Jaké nástroje používá současný stavební zákon a jaké nástroje nový stavební zákon? Na tyto otázky odpovídal ve svém příspěvku další přednášející, doc. **Petr Durdík**, předseda Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR. Mimo jiné vyzdvihl i roli urbanisty jako koordinátora všech systémových složek sídla a všech účastníků procesu rozvoje i jednoznačnou úlohu politické reprezentace a její zodpovědnost za rozvoj svěřeného území. V rámci změn, které přináší nový stavební zákon, připomněl Petr Durdík význam jednot-

ného standardu územně plánovací dokumentace, který je schopen pokrýt různé veliká sídla, i vznik Národního geoportálu územního plánování. Zmíněna byla rovněž nevyhovující podrobnost územního rozvojového plánu a neprovázanost Politiky architektury a stavební kultury ČR s ostatními nástroji / dokumenty. V části věnované územnímu plánování nového stavebního zákona absentují podle Petra Durdíka zejména možnost řešit územně plánovací dokumentací metropolitní oblasti a oddělení příslušnosti územního plánu a regulačního plánu ve vztahu k rozhodování v území.

Přednáška doc. **Elišky Vejchodské** byla věnována ekonomickým nástrojům v územním plánování, konkrétně plánovacím smlouvám. Nový stavební zákon nepřinesl v oblasti plánovacích smluv výrazné zlepšení. Mezi zásadní limity patří novým stavebním zákonem stanovená čtyřletá lhůta u podmiňujících plánovacích smluv, absence provázanosti institutu plánovacích smluv do katastru nemovitostí i slabá pozice samospráv, kvůli které nemohou obce výstavbu v území plánovacími smlouvami účinně podmnít.

Jako poslední přednášející vystoupil **Ondřej Boháč**, ředitel Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy, který ve svém příspěvku plédoval za velká města, jejichž potřeby podle něj nový stavební zákon nezohledňuje. Zmínil specifickou postavení Prahy jako města a současně jako kraje a představil koncept CITY DEAL, dle kterého by měl stát dát městům důvěru, aby svůj rozvoj mohla regulovat sama. Upozornil, že města nejsou stejná, mají různé potřeby i charakter a statutární města by mohla mít i svoje vlastní stavební předpisy.

Závěrečné slovo konference pařilo místopředsedkyni Senátu Jitce Seidlové, která poděkovala ministrowi Ivanu Bartošovi za aktivní práci na novele nového stavebního zákona i všem přednášejícím za cenné podněty, které budou při přípravě novely využity.

*Mgr. Tamara Blatová
Ústav územního rozvoje*